

Advies Voorontwerp-omgevingsvergunning

Gemeente Lochem
T.a.v. college van burgemeester en wethouders
Postbus 17
7240 AA LOCHEM

Datum
15 mei 2023

Zaaknummer
2023-002329

Onderwerp
vooroverlegreactie Zonnepark
Bekenschot

Inlichtingen bij

post@gelderland.nl

Blad
1 van 7

Beste,

Hartelijk dank voor de voorontwerp-omgevingsvergunning voor het 'Zonnepark Bekenschot' die wij op 9 februari 2023 ontvingen. Wij hebben het plan bekeken. Hierbij ontvangt u onze reactie.

Inhoud van het voorontwerp

TPSolar wil voor een periode van 25 jaar agrarische gronden huren voor een zonnepark. Het plangebied is in totaal ruim 18 ha. groot (inclusief ruim 4 ha. aan natuurontwikkeling) en ligt in het buitengebied ten zuiden van Barchem, tussen de Oude Ruurloseweg en de Ruurloseweg.

Provinciaal belang

In het voorontwerp spelen de provinciale belangen: 'zonneparken in het buitengebied', 'klimaatadaptatie' en 'Groene ontwikkelingszone (inclusief Ecologische verbindingszone)' een rol. Het zonnepark draagt bij aan de energietransitie en omdat een deel van de gronden blijvend wordt omgevormd van agrarisch naar natuur, levert het ook een bijdrage aan de natuur en biodiversiteit. Wel hebben wij meerdere aandachtspunten bij dit plan. Daarom brengen wij hierover een advies uit.

De bijlage is onderdeel van deze brief

U vindt ons advies in de bijlage. Wij verzoeken u onze opmerkingen te verwerken in de ontwerp-omgevingsvergunning.

Wij horen het graag als u de ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage legt. Gebruik hiervoor het e-formulier. U vindt dit formulier op www.gelderland.nl.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum
15 mei 2023

Zaaknummer
2023-002329

Blad
2 van 7

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met Harold Bos.

Wij wensen u veel succes met het ontwerp van de omgevingsvergunning.

Wij versturen deze brief in cc naar Waterschap Rijn en IJssel

Met vriendelijke groet,
namens de algemeen directeur van de provincie Gelderland,

Teammanager Ruimte en Landschap

Bijlage:
advies

Voor deze brief geldt:

Besluit omgevingsrecht, artikel 6.18, in samenhang met Besluit ruimtelijke ordening, artikel 3.1.1

Datum
15 mei 2023

Zaaknummer
2023-002329

Blad
3 van 7

Onderbouwing van het advies

In uw plan spelen provinciale belangen een rol. Hier leest u welke belangen dat zijn, en welke aandachtspunten wij daarbij hebben.

Zonneparken in het buitengebied

Ons beleid

Het plan maakt de realisatie van een zonnepark in het buitengebied mogelijk. Vanuit het belang van zorgvuldig ruimtegebruik vinden wij het belangrijk dat in de afweging van de locatie en ontwerp en inrichting van het zonnepark de volgende zaken worden meegenomen. Allereerst in welke mate de nieuwe ontwikkeling bijdraagt aan de lokale energiebehoefte en dat onderzocht is welke mogelijkheden er in stedelijk gebied zijn om aan deze behoefte te voldoen. Daarnaast moeten bij de locatiekeuze en de inrichting van het zonnepark de ruimtelijke kwaliteit en samenhang van het gebied in ieder geval behouden en waar mogelijk versterkt worden. Het gaat hierbij om landschappelijke en natuurlijke kernkwaliteiten en biodiversiteit. Omdat een zonnepark een ontwikkeling is die tijdelijk wordt toegestaan, moet gemotiveerd worden welke onderdelen van het inrichtingsplan tijdelijk zijn en welke niet. Daar waar de ruimtelijke kwaliteit van het gebied blijvend wordt versterkt, bestaat de mogelijkheid tot een verplichting om deze gerealiseerde versterking ook na verwijdering van het zonnepark in stand te houden. Dit kan worden verzekerd door het sluiten van een privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en bevoegd gezag (eventueel in combinatie met een boetebeding), voordat de omgevingsvergunning wordt verleend. Ook de consequenties voor het elektriciteitsnet zijn van belang. De ontwikkeling van zonneparken heeft impact op de beschikbare netcapaciteit, zowel voor andere functies als voor de netbeheerder die hiervoor mogelijk investeringen moet doen. Tot slot is de relatie met het huidige en meervoudig grondgebruik relevant. De ontwikkeling van zonneparken moet zo min mogelijk ten koste gaan van bestaande of andere gewenste functies.

De realisatie van zonneparken voorziet in een tijdelijke behoefte en de technologische ontwikkelingen gaan snel. Zo ontstaan er steeds mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik. Wij hechten waarde aan een goede balans tussen ruimtelijke kwaliteit enerzijds en de bijdrage aan de energietransitie anderzijds. Daarom is een maximale gebruikstermijn van 30 jaar en de voorwaarde dat het zonnepark na beëindiging wordt verwijderd opgenomen.

Afwegingen

In de opgestelde ruimtelijke onderbouwing is in paragraaf 3.2 ingegaan op de instructieregel voor zonneparken in het buitengebied. Er wordt beschreven dat het plan bijdraagt aan de doelen beschreven in het Gelders Energieakkoord en de Regionale Energiestrategie (RES). Wij begrijpen dat er contact is met de netleverancier Liander over de netinfrastructuur. Het zonnepark wordt vergund voor een periode van 25 jaar. Daarna kan de grond weer agrarisch worden gebruikt. De natuurelementen blijven ook na de 25 jaar behouden.

Datum
15 mei 2023

Zaaknummer
2023-002329

Blad
4 van 7

Advies

Hoewel de motivatie nog wat beperkt is, voldoet de ruimtelijke onderbouwing aan ons artikel over zonneparken in het buitengebied. We stellen extra informatie over de locatiekeuze op prijs.

Klimaatadaptatie

Ons beleid

Ons klimaat verandert merkbaar en raakt alle facetten van onze leefomgeving. Wij streven ernaar om in 2050 in Gelderland goed voorbereid en toegerust te zijn op de gevolgen van klimaatverandering. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vragen wij daarom om een toelichting op de maatregelen die worden getroffen om de risico's van klimaatverandering te voorkomen of beperken en de afweging die daarbij is gemaakt. Het gaat hierbij om risico's als waterveiligheid, wateroverlast, droogte en hitte. Met betrekking tot waterveiligheid en wateroverlast zijn normen vastgesteld in de waterverordeningen. Ruimtelijke ontwikkelingen en weersextremen zijn hierop van grote invloed. Het is daarom van belangrijk dat het waterschap betrokken wordt bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Afwegingen

Aspecten als wateroverlast, droogte en hitte spelen bij zonneparken minder dan bij ontwikkelingen waarbij veel mensen verblijven. Ten opzichte van de huidige agrarische functie zal er door o.a. het toevoegen van natuurelementen een positieve bijdrage aan klimaatadaptatie zijn. Ook bij de verkaveling van het zonnepark en inrichting en het beheer van de ondergrond is rekening gehouden met de bodemkwaliteit.

Advies

Wij vinden dat in dit plan voldoende aandacht is besteed aan het aspect 'klimaatadaptatie'.

Groene ontwikkelingszone (GO) en Ecologische verbindingszone (EVZ)

Ons beleid

In de Groene Ontwikkelingszone is plaats voor ruimtelijke ontwikkelingen, als die gekoppeld worden aan een investering in natuur en landschap. Bij een ruimtelijke ontwikkeling in GO moeten de kernkwaliteiten van het betreffende gebied per saldo en naar rato worden versterkt. Per saldo betekent dat gecompenseerd moet worden voor de waarden die eventueel verloren gaan. Naar rato betekent dat (naast per saldo) de grootte en de aard van de ontwikkeling bepalen hoe veel er versterkt moet worden. Naast het investeren in de kernkwaliteiten mag een ontwikkeling in GO niet ten koste gaan van de samenhang van het natuurnetwerk. De versterking moet worden uitgewerkt in een versterkingsplan. GS hebben nadere regels vastgesteld voor de versterking in GO.

Afwegingen

Wij hebben ambtelijk meerdere malen gesproken over de benodigde natuurversterking in het plangebied. Het plan is meerdere malen aangepast. Bij het nu voorliggende plan is er een uitgebreide onderbouwing en uitwerking van een natuurversterkingsplan opgesteld. Dit plan voldoet globaal aan de regels in de Omgevingsverordening, voor de Beschermingszone Natte landnatuur en voor de GO. Er wordt voldaan aan de rekenregels GO. Wij hebben nog twijfels bij de inrichting van de in het plangebied gelegen Ecologische verbindingszone (EVZ).

Datum
15 mei 2023

Zaaknummer
2023-002329

Blad
5 van 7

Ecologische verbindingszone

Een EVZ is een verbinding tussen natuurgebieden (met nieuwe of herstelde natuur). Ecologische verbindingszones worden aangelegd om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken. In dit geval gaat het om een EVZ met model Kamsalamander en model Vuurvlinder. Model Kamsalamander richt zich op de amfibieën en bestaat uit een corridor met stapstenen, ingebed in een landschapszone. “Natte” elementen o.a. poelen zijn essentieel. Het model Vuurvlinder is een droge verbindingszone en bestaat uit grote en kleine stapstenen van schraal grasland en heide, gelegen in een landschapszone. Wij vroegen om natuurversterkingsmaatregelen die aansluiten bij de EVZ.

We hebben ernstige twijfels of de voorgestelde natuurversterking daadwerkelijk bijdraagt aan de gewenste verbindingszones. Door de instandhouding van twee watergangen in de EVZ is het risico van verdroging van de beoogde schraalgraslanden en de poelen groot. De watergangen kunnen een sterk uitdrogend effect hebben. Ingrepen om hier meer water vast te houden, kunnen het plan verbeteren. Een hydrologische onderbouwing dat hier permanent waterhoudende poelen en vochtige graslanden kunnen ontwikkelen, ontbreekt.

Er zijn plannen in voorbereiding voor een bredere en kwalitatief hoogwaardige ecologische verbinding tussen het naburige Natura 2000-gebied Stelkampsveld en het natuurgebied Hagenbeek. Dat zou moeten bestaan uit schrale vochtige, deels ook kwelgevoede biotopen in de omgeving van het plangebied. Een stukje van deze verbinding is ook al gerealiseerd vlak ten westen van het plangebied. Een directe koppeling van deze ontwikkeling kunnen we niet eisen aangezien de planvorming veel minder ver is. Een bredere ecologische verbinding zou de hydrologische condities in de EVZ van het zonnepark wel aanzienlijk kunnen vergemakkelijken.

Advies

Wij adviseren u de hydrologische maatregelen nader te onderbouwen en nader uit te werken in relatie tot het goed kunnen functioneren van de ecologische verbindingszone (toch?). Wij raden aan om contact te zoeken met het waterschap om de mogelijkheden te verkennen.

Natte landnatuur

Natte landnatuur is natuur die direct afhankelijk is van de grondwatersituatie in dat gebied. Activiteiten of ontwikkelingen zijn niet toegestaan als die nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding.

Afwegingen

Een zonnepark heeft ten opzichte van akkerbouw geen nadelig effect op de grondwatersituatie.

Advies

Wij vinden het beoogde zonnepark passend in ‘Natte landnatuur’ en hebben geen nader advies voor u.

Algemeen

Naast het bovenstaande hebben wij nog de volgende opmerkingen ten aanzien van onze natuurbelangen. Deze zien onder andere op de quickscan en bijlagen. Deze geven wij u puntsgewijs mee:

Datum
15 mei 2023

Zaaknummer
2023-002329

Blad
6 van 7

- In de quickscan (pagina 11) staat dat de weidevogel- en ganzenfourageergebieden deel uitmaken van de GO. Sinds 2021 maken deze gebieden geen deel meer uit van de GO en het plangebied ligt niet in weidevogelgebied of ganzenrustgebied. Wij vragen u de tekst aan te passen.
- Er heeft geen feitelijke toetsing plaatsgevonden aan de aanwezige kernkwaliteiten. Wel vermeldt de Quickscan op pagina 7 dat er op de onderzoekslocatie restanten zijn gevonden van maisteelt, akkerbouw en een houtwal. Dit maakt het aannemelijk dat er geen aantasting van kernkwaliteiten plaatsvindt. Daarnaast is natuurversterking uitgewerkt. We vragen u in de ruimtelijke onderbouwing kort in te gaan op de toetsing kernkwaliteiten en verder te verwijzen naar de quickscan.
- In bijlage 6, op pagina 6 staat dat het hekwerk aan weerszijden van de corridor wordt begroeid met snelgroeiende eenjarige klimplanten. In bijlage 5, pagina 30 staat dat het overblijvende inheemse planten betreft. Dit lijkt ons een goede keuze. Wij adviseren wel om langs het raster bij de wildcorridor pleksgewijze beplanting in plaats van beplanting over de gehele lengte aan te brengen, om ook openheid t.b.v. EVZ-model Vuurvlinder in stand te houden.
- In een eerder ontwerp was er ook een poel gepland aan de westelijke uitgang van de windcorridor. Dat zou de waarde van de wildcorridor voor amfibieën vergroten en een extra oost-westverbinding, zij het van wat lagere kwaliteit, voor amfibieën kunnen opleveren. Wij vragen u de realisatie van deze poel te heroverwegen of toe te lichten waarom deze poel niet gerealiseerd kan worden.
- Voor verspreiding van zaden en overleving van insecten is het wenselijk om gefaseerd te maaien, en elke maaibeurt 20% van de vegetatie te laten staan; bijlage 5 vermeldt alleen voor verschraald grasland 10% te laten staan. Wij adviseren minimaal 20% van de vegetatie te laten staan bij elke maaibeurt en na te gaan of sinusbeheer hier mogelijk is.
- In bijlage 6, op pagina 19 staat dat binnen het hekwerk gefaseerde drukbegrazing met schapen plaats gaat vinden. Dit is nader toegelicht in bijlage 5. Wij kunnen instemmen met dit beheer voor de instandhoudingsfase, echter het zal niet of nauwelijks tot verschraling leiden omdat niet of nauwelijks nutriënten worden afgevoerd. Wij adviseren voor de eerste jaren een maaibeurt in de zomer en nutriënten af te voeren.
- De monitoring en uitvoering van het versterkingsplan dient geborgd te worden in de omgevingsvergunning. Ook dient te worden aangegeven hoe het behoud van de permanente versterkingsmaatregelen na de periode van exploitatie van het zonnepark wordt gewaarborgd.
- In de ruimtelijke onderbouwing is geen toetsing opgenomen of de ontwikkeling functies mogelijk maakt die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur. Gezien de aard van de ontwikkeling zijn deze niet te verwachten, maar graag zien wij hiervoor een beknopte onderbouwing opgenomen.

Datum
15 mei 2023

Zaaknummer
2023-002329

Blad
7 van 7

Voor dit advies gelden:

- Besluit omgevingsrecht, artikel 6.18, in samenhang met Besluit ruimtelijke ordening, artikel 3.1.1
- Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.65a (zonneparken in het buitengebied)
- Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.65b (klimaatadaptatie)
- Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.52 t/m 2.54 (ontwikkelingen in GO)
- Nadere regels voor de Groene Ontwikkelingszone
- Bijlage bij regels Omgevingsverordening Gelderland 'Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone'
- Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.48 t/m 2.51 en 2.61 (Natte landnatuur)